

(“Narodne novine – međunarodni ugovori” broj 7. od 07.06.1999.)

ZASTUPNIČKI DOM HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Na osnovi članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTVRĐIVANJU EUROPSKOG SPORAZUMA O OSOBAMA KOJE SUDJELUJU U POSTUPCIMA PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA

Prolašavam Zakon o potvrđivanju Europskog sporazuma o osobama koje sudjeluju u postupcima pred Europskim sudom za ljudska prava, koji je donio Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora na sjednici 7. svibnja 1999.

Broj:081-99-917/2
Zagreb, 13. svibnja 1999.

Predsjednik Republike Hrvatske
dr. Franjo Tuđman, v. r.

ZAKON O POTVRĐIVANJU EUROPSKOG SPORAZUMA O OSOBAMA KOJE SUDJELUJU U POSTUPCIMA PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA

Članak 1.

Potvrđuje se Europski sporazum o osobama koje sudjeluju u postupcima pred Europskim sudom za ljudska prava, sastavljen u Strasbourgu 5. ožujka 1996.

Članak 2.

Tekst Europskog sporazuma o osobama koje sudjeluju u postupcima pred Europskim sudom za ljudska prava u izvorniku na engleskom jeziku te u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

EUROPSKI SPORAZUM O OSOBAMA KOJE SUDJELUJU U POSTUPCIMA PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA

Države članice Vijeća Europe, potpisnice ovoga Sporazuma, uzimajući u obzir Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisanu u Rimu 4. studenoga 1950. (u daljnjem tekstu »Konvencija«); podsjećajući na Europski sporazum o osobama koje sudjeluju u postupcima pred Europskom komisijom i Sudom za ljudska prava, potpisan u Londonu, 6. svibnja. 1969.; uzimajući u obzir Protokol 11. uz Konvenciju, kojim se preinačuje kontrolni mehanizam ustanovljen Konvencijom, potpisan u Strasbourgu 11. svibnja 1994. (u daljnjem tekstu »Protokol 11. uz Konvenciju«), i kojim se ustanovljuje stalni Europski sud za ljudska prava (u daljnjem tekstu »Sud«) umjesto Europske komisije i Suda za ljudska prava; smatrajući, u svjetlu toga razvoja, da je uputno zbog uspješnijeg ostvarenja ciljeva Konvencije, da osobe koje sudjeluju u postupcima pred Sudom dobiju određene imunitete i povlastice novim Sporazumom, Europskim sporazumom o osobama koje sudjeluju u postupcima pred Europskim sudom za ljudska prava (u daljnjem tekstu: »ovaj Sporazum«), sporazumjele su se kako slijedi:

Članak 1.

1. Osobe na koje se primjenjuje ovaj Sporazum su:

a) svaka osoba koja sudjeluje u postupcima pred Sudom u svojstvu stranke, njenog zastupnika ili savjetnika;

b) svjedoci i vještaci pozvani od Suda, te druge osobe pozvane od strane predsjednika Suda da sudjeluju u postupku.

2. U svrhe ovog Sporazuma, izraz »Sud« obuhvaća odbore, vijeća, sjednicu Velikog vijeća, Veliko vijeće i suce. Izraz »sudjelovanje u postupku« uključuje svako suobraćanje s namjerom tužbe protiv neke države stranke Konvencije.

3. Ako je tijekom postupanja Odbora ministara na temelju članka 46. stavka 2. Konvencije, bilo koja osoba navedena u stavku 1. pozvana da se pojavi pred Odborom ili da podnese pisanu izjavu Odboru ministara, odredbe ovoga Sporazuma primjenjuju se na tu osobu.

Članak 2.

1. Osobe navedene u stavku 1. članka 1. ovoga Sporazuma imaju imunitet od pokretanja građanskog ili kaznenog postupka u svezi s usmenim ili pisanim izjavama ili dokumentima ili drugim dokazima koje su podnijele Sudu.

2. Imunitet se ne primjenjuje na izlaganje izvan Suda takvih izjava, dokumenata ili dokaza koji su podneseni Sudu.

Članak 3.

1. Ugovorne stranke moraju poštivati pravo osoba navedenih u stavku 1. članka 1. ovoga Sporazuma na slobodno suobraćanje sa Sudom.

2. Što se tiče osoba u pritvoru, vršenje tog prava posebice uključuje da:

a) se njihovi pisani podnesci moraju otpremiti i isporučiti bez nepotrebne odgode i bez izmjena;

b) takve osobe ne podliježu stegovnim mjerama zbog bilo kakvog podneska dostavljenog Sudu na propisani način;

c) takve osobe imaju pravo pisano suobraćati i savjetovati se, bez nadzora drugih osoba, s pravnikom koji je nadležan zastupati pred sudovima zemlje u kojoj je osoba u pritvoru, a u svezi podnesaka Sudu ili postupka koji iz toga proizađe.

3. U primjeni prethodnih stavaka neće biti uplitanja tijela koja imaju javne ovlasti, osim ako su ona u skladu sa zakonom i neophodna u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti, za otkrivanje ili sudbeni progon počinitelja kaznenih djela ili za zaštitu zdravlja.

Članak 4.

1.a) Ugovorne se stranke obvezuju ne ometati slobodno kretanje i putovanje osoba navedenih u stavku 1. članka 1. ovoga Sporazuma koje je poduzeto u svezi sa sudjelovanjem u postupku pred Sudom.

b) Kretanje i putovanje navedenih osoba ne smije se ograničiti, osim ako nije zakonom određeno i nužno u demokratskom društvu u interesu nacionalne ili javne sigurnosti, za održavanje javnog reda, za sprječavanje kaznenog djela, za zaštitu zdravlja ili morala ili za zaštitu prava ili sloboda drugih.

2.a) Takve se osobe, u tranzitnim zemljama ili u zemlji gdje se provodi postupak, ne smiju progoniti ili pritvoriti niti biti izložene bilo kojem drugom ograničenju osobne slobode, a u svezi svojih djelovanja ili izraženih uvjerenja koja su prethodila početku putovanja.

b) Svaka ugovorna stranka može u vrijeme potpisivanja, ratifikacije, prihvata ili odobrenja ovoga Sporazuma izjaviti da se odredbe ovoga stavka neće primjenjivati na njene državljane. Takva izjava se može u bilo koje vrijeme povući putem izjave upućene glavnom tajniku Vijeća Europe.

3. Ugovorne se stranke obvezuju da će dopustiti povratak na svoje područje svakoj osobi koja je započela putovanje na tom području.

4. Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka prestaju važiti ako je navedena osoba imala mogućnost vraćanja u državu u kojoj je započela svoje putovanje u roku od petnaest uzastopnih dana od datuma kada njena nazočnost na Sudu nije više potrebna.

5. U slučaju sukoba između obveza ugovorne stranke koje proizlaze iz stavka 2. ovoga članka i onih iz neke konvencije Vijeća Europe ili sporazuma o izručenju ili drugog sporazuma o uzajamnoj pomoći u kaznenim stvarima koje su na snazi u odnosu na druge ugovorne stranke, primijenit će se odredbe stavka 2. ovoga članka.

Članak 5.

1. Imuniteti i olakšice pružaju se osobama navedenim u stavku 1. članka 1. ovoga Sporazuma isključivo da bi im se osigurala sloboda govora i nezavisnost potrebna za slobodno vršenje njihovih dužnosti, zadataka ili obveza, ili ostvarenje njihovih prava u odnosu na Sud.

2.a) Samo je Sud nadležan ukinuti u cijelosti ili djelomično imunitet dan sukladno stavku 1. članka 2. ovoga Sporazuma; Sud nema samo pravo nego i obvezu ukinuti imunitet u svakom slučaju gdje bi, po njegovu mišljenju, takav imunitet otežao ili usporio tok pravde, a takvo potpuno ili djelomično ukidanje imuniteta ne bi nanijelo štetu ciljevima navedenim u stavku 1. ovoga članka.

b) Sud može ukinuti imunitet bilo po službenoj dužnosti ili na zahtjev bilo koje ugovorne stranke ili osobe na koju se on odnosi.

c) Odluke o ukidanju imuniteta ili odbijanju ukidanja moraju biti obrazložene.

3. Ako neka ugovorna stranka izjavi da je ukidanje imuniteta predviđenog stavkom 1. članka 2. ovoga Sporazuma nužno u svrhu postupka u svezi s djelom protiv nacionalne sigurnosti, Sud će ukinuti imunitet u obujmu navedenom u izjavi.

4. U slučaju otkrića činjenice koja bi po svojoj naravi mogla imati odlučujući utjecaj, a koja je u vrijeme odluke o odbijanju ukidanja imuniteta bila nepoznata podnositelju zahtjeva, podnositelj može Sudu podnijeti novi zahtjev.

Članak 6.

Ništa se u ovom Sporazumu neće tumačiti kao ograničenje ili dokidanje bilo koje obveze koju su ugovorne stranke preuzele na temelju Konvencije ili njenih protokola.

Članak 7.

1. Ovaj Sporazum otvoren je za potpisivanje državama članicama Vijeća Europe, koje mogu izraziti svoju suglasnost da budu vezane:

a) potpisom bez rezerve ratifikacije, prihvata ili odobrenja; ili

b) potpisom, koji podliježe ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju, a nakon kojeg slijedi ratifikacija, prihvrat ili odobrenje.

2. Isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju polažu se kod glavnog tajnika Vijeća Europe.

Članak 8.

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon isteka razdoblja od mjesec dana od dana kad je deset država članica Vijeća Europe izrazilo svoju suglasnost da budu vezane Sporazumom sukladno odredbama članka 7. ili danom stupanja na snagu Protokola 11. uz Konvenciju, ovisno o tomu koji je kasniji.

2. U odnosu na države članice koje naknadno izraze svoju suglasnost da budu vezane ovim Sporazumom, on stupa na snagu prvim danom mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od mjesec dana od dana potpisivanja ili polaganja isprava o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju.

Članak 9.

1. Svaka država članica može, u trenutku polaganja isprave o ratifikaciji ili prihvatu ili kasnije, u svako doba, izjavom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe, proširiti ovaj Sporazum na bilo koje područje ili područja navedena u izjavi, a za čije je međunarodne odnose odgovorna ili u čije je ime ovlaštena preuzeti obveze.

2. Ovaj Sporazum stupa na snagu za bilo koje područje ili područja navedena u izjavi danoj sukladno stavku 1. prvim danom mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od mjesec dana od dana kad glavni tajnik primi takvu izjavu.

3. Svaka izjava dana sukladno stavku 1. može se, u pogledu područja koje je u njemu navedeno, povući prema postupku za otkazivanje izloženom u članku 10. ovoga Sporazuma.

Članak 10.

1. Ovaj Sporazum ostaje na snazi neograničeno vrijeme.

2. Svaka ugovorna stranka može, što se nje tiče, otkazati ovaj Sporazum izjavom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe.

3. Takvo otkazivanje proizvodi učinke šest mjeseci nakon dana kada je glavni tajnik primio takvu izjavu. Izjava nema učinak oslobođenja ugovorne stranke od bilo kojih obveza koje su nastale na temelju ovoga Sporazuma u odnosu na bilo koju osobu navedenu u stavku 1. članka 1.

Članak 11.

Glavni tajnik Vijeća Europe obavijestit će sve države članice Vijeća Europe o:

- a) svakom potpisu;
- b) polaganju svake isprave o ratifikaciji ili prihvatu;
- c) svakom danu stupanja na snagu ovoga Sporazuma sukladno člancima 8. i 9.;
- d) svim drugim dokumentima, notifikacijama ili priopćenjima koji se odnose na ovaj Sporazum.

U potvrdu toga su potpisani, propisno ovlašteni, potpisali ovaj Sporazum.

Sastavljeno u Strasbourgu 5. ožujka 1996., na engleskom i francuskom, s tim da su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom primjerku koji se pohranjuje u arhiv Vijeća Europe. Glavni tajnik Vijeća Europe dostavit će ovjerovljene prijepise svakoj državi članici Vijeća Europe.

EUROPEAN AGREEMENT RELATING TO PERSONS PARTICIPATING IN PROCEEDINGS OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

The member States of the Council of Europe, signatories hereto.

Having regard to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, signed at Rome on 4 November 1950 (hereinafter referred to as »the Convention«);

Recalling the European Agreement relating to Persons Participating in Proceedings of the European Commission and Court of Human Rights, signed at London on 6 May 1969;

Having regard to Protocol no. 11 to the Convention, restructuring the control machinery established thereby, signed at Strasbourg on 11 May 1994 (hereinafter referred to as »Protocol no. 11 to the Convention«), which establishes a permanent European Court of Human Rights (hereinafter referred to as »the Court«) to replace the European Commission and Court of Human Rights;

Considering, in the light of this development, that it is advisable for the better fulfilment of the purposes of the Convention that persons taking part in proceedings before the Court be accorded certain immunities and facilities by a new Agreement, the European Agreement relating to Persons Participating in Proceedings of the European Court of Human Rights (hereinafter referred to as »this Agreement«).

Have agreed as follows:

Article 1

1. The persons to whom this Agreement applies are:

- a) any persons taking part in proceedings instituted before the Court as parties, their representatives and advisers;
- b) witnesses and experts called upon by the Court and other persons invited by the President of the Court to take part in proceedings.

2. For the purposes of this Agreement, the term »Court« shall include committees, chambers, a panel of the Grand Chamber, the Grand Chamber and the judges. The term »taking part in proceedings« shall include making communications with a view to a complaint against a State Party to the Convention.

3. If in the course of the exercise by the Committee of Ministers of its functions under Article 46, paragraph 2, of the Convention, any person mentioned in paragraph 1 above is called upon to appear before, or to submit written statements to the Committee of Ministers, the provisions of this Agreement shall apply in relation to him.

Article 2

1. The persons referred to in paragraph 1 of Article 1 of this Agreement shall have immunity from legal process in respect of oral or written statements made, or documents or other evidence submitted by them before or to the Court.

2. This immunity does not apply to communication outside the Court of any such statements, documents or evidence submitted to the Court.

Article 3

1. The Contracting Parties shall respect the right of the persons referred to in paragraph 1 of Article 1 of this Agreement to correspond freely with the Court.

2. As regards persons under detention, the exercise of this right shall in particular imply that:

a) their correspondence shall be despatched and delivered without undue delay and without alteration;

b) such persons shall not be subject to disciplinary measures in any form on account of any communication sent through the proper channels to the Court;

c) such persons shall have the right to correspond, and consult out of hearing of other persons, with a lawyer qualified to appear before the courts of the country where they are detained in regard to an application to the Court, or any proceedings resulting therefrom.

3. In application of the preceding paragraphs, there shall be no interference by a public authority except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, for the detection or prosecution of a criminal offence or for the protection of health.

Article 4

1. a) The Contracting Parties undertake not to hinder the free movement and travel, for the purpose of attending and returning from proceedings before the Court, of persons referred to in paragraph 1 of Article 1 of this Agreement.

b) No restrictions shall be placed on their movement and travel other than such as are in accordance with the law and necessary in a democratic society in the interests of national security or public safety, for the maintenance of ordre public, for the prevention of crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.

2. a) Such persons shall not, in countries of transit and in the country where the proceedings take place, be prosecuted or detained or be subjected to any other restriction of their personal liberty in respect of acts or convictions prior to the commencement of the journey.

b) Any Contracting Party may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of this Agreement, declare that the provisions of this paragraph will not apply to its own nationals. Such a declaration may be withdrawn at any time by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

3. The Contracting Parties undertake to re-admit on his return to their territory any such person who commenced his journey in the said territory.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall cease to apply when the person concerned has had, for a period of fifteen consecutive days from the date when his presence is no longer required by the Court, the opportunity of returning to the country from which his journey commenced.

5. Where there is any conflict between the obligations of a Contracting Party resulting from paragraph 2 of this Article and those resulting from a Council of Europe convention or from an extradition treaty or other treaty concerning mutual assistance in criminal matters with other Contracting Parties, the provisions of paragraph 2 of this Article shall prevail.

Article 5

1. Immunities and facilities are accorded to the persons referred to in paragraph 1 of Article 1 of this Agreement solely in order to ensure for them the freedom of speech and the independence necessary for the discharge of their functions, tasks or duties, or the exercise of their rights in relation to the Court.

2. a) The Court shall alone be competent to waive, in whole or in part, the immunity provided for in paragraph 1 of Article 2 of this Agreement; it has not only the right but the duty to waive immunity in any case where, in its opinion, such immunity would impede the course of justice and waiver in whole or in part would not prejudice the purpose defined in paragraph 1 of this Article.

b) The immunity may be waived by the Court, either ex officio or at the request of any Contracting Party or of any person concerned.

c) Decisions waiving immunity or refusing the waiver shall be accompanied by a statement of reasons.

3. If a Contracting Party certifies that waiver of the immunity provided for in paragraph 1 of Article 2 of this Agreement is necessary for the purpose of proceedings in respect of an offence against national security, the Court shall waive immunity to the extent specified in the certificate.

4. In the event of the discovery of a fact which might, by its nature, have a decisive influence and which at the time of the decision refusing waiver of immunity was unknown to the author of the request, the latter may make a new request to the Court.

Article 6

Nothing in this Agreement shall be construed as limiting or derogating from any of the obligations assumed by the Contracting Parties under the Convention or its protocols.

Article 7

1. This Agreement shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, which may express their consent to be bound by:

- a) signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
- b) signature, subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

2. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 8

1. This Agreement shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which ten member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Agreement in accordance with the provisions of Article 7 or on the date of entry into force of Protocol no. 11 to the Convention, whichever is the later.

2. In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, this Agreement shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of such signature or of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 9

1. Any Contracting State may, when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval or at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend this Agreement to any territory or territories specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings.

2. This Agreement shall enter into force for any territory or territories specified in a declaration made pursuant to paragraph 1 on the first day of the month following the expiration of one month after the date of receipt of the declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made pursuant to paragraph 1 may, in respect of any territory mentioned in such declaration, be withdrawn according to the procedure laid down for denunciation in Article 10 of this Agreement.

Article 10

1. This Agreement shall remain in force indefinitely.

2. Any Contracting Party may, insofar as it is concerned, denounce this Agreement by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

3. Such denunciation shall take effect six months after the date of receipt by the Secretary General of such notification. Such denunciation shall not have the effect of releasing the Contracting Parties concerned from any obligation which may have arisen under this Agreement in relation to any person referred to in paragraph 1 of Article 1.

Article 11

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of:

- a) any signature;
- b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;
- c) any date of entry into force of this Agreement in accordance with Articles 8 and 9 thereof;
- d) any other act, notification or communication relating to this Agreement.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Agreement.

Done at Strasbourg, this 5th day of March 1996, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe.

Članak 3.

Republika Hrvatska, sukladno članku 4. stavku 2(b) Europskog sporazuma o osobama koje sudjeluju u postupcima pred Europskim sudom za ljudska prava, priopćit će slijedeću izjavu prigodom polaganja isprave o ratifikaciji

IZJAVA

vezana uz članak 4. stavak 2(a) Europskog sporazuma o osobama koje sudjeluju u postupcima pred Europskim sudom za ljudska prava
Republika Hrvatska izjavljuje, sukladno članku 4. stavku 2(b) Sporazuma da se odredbe članka 4. stavka 2(a) neće primjenjivati na hrvatske državljane.

Članak 4.

Za izvršenje Europskog sporazuma o osobama koje sudjeluju u postupcima pred Europskim sudom za ljudska prava nadležna su ministarstva i druga tijela državne uprave Republike Hrvatske u čiji djelokrug ulazi ostvarivanje pojedinih prava predviđenih ovim Sporazumom.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od objave u »Narodnim novinama«.

Klasa:018-05/99-01/06
Zagreb, 7. svibnja 1999.

ZASTUPNIČKI DOM HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA
Potpredsjednik Zastupničkog doma Hrvatskoga državnog sabora
Vladimir Šeks, dipl. iur., v. r.

(“Narodne novine – međunarodni ugovori” broj 4. od 17.03.2000.)

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

Na temelju članka 26. i 30. stavak 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (»Narodne novine« br. 28/96), Ministarstvo vanjskih poslova Republike Hrvatske

OBJAVLJUJE

da je Europski sporazum o osobama koje sudjeluju u postupcima pred Europskim sudom za ljudska prava, sastavljen u Strasbourgu dana 5. ožujka 1996. objavljen u »Narodnim novinama - međunarodni ugovori« br. 7/99, stupio na snagu u odnosu na Republiku Hrvatsku 1. veljače 2000.

Klasa:018-05/99-02/08

Urbroj:521-05-01/08-00-06

Zagreb, 14. veljače 2000.

Ministar vanjskih poslova
Tonino Picula, v. r.